

Lisätiedot:

kirjasto- ja kulttuuripalveluiden päällikkö Jaakko Tiinanen, p. 050 505 6403
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungille on vuosikymmenten kuluessa kerätty laaja paikallishistoriallinen kokoelma, joka palvelee niin paikallishistoriasta kiinnostunutta yleisöä kuin myös tutkimusta. Kokoelman ytimenä on monipuolinen kuvakokoelma. Paikallishistoriallisen kokoelman muodostamisen käynnistäjänä on ollut silloinen kaupungin pitkäaikainen kulttuurisihteeri. Viimeisten kahden vuosikymmenen ajan paikallishistoriallista arkistoa on hoidettu keskeiseltä osin vapaaehtoisvoimin, mikä ei ole kestävä tapa turvata palvelua pitkällä aikajänteellä.

Mahdollisia vaihtoehtoisia tuotantotapoja kaupungin omana toimintana on selvitetty niin kaupungin sisällä kuin myös alueellisen vastuumuseon avustuksella. Erilaisia ratkaisuita on myös kokeiltu. Käytännössä on kuitenkin osoittautunut, ettei kulttuuripalveluiden nykyisillä yhden vakanssin resursseilla ole käytännössä mahdollista turvata kaupungin kolmen kulttuuritalon toiminnan, kulttuurin edistämisen ja kulttuurikasvatuksen ohella paikallishistoriallista arkistotoimintaa. Esimerkiksi palkkatuetun täsmätökykyisen työvoiman käyttäminen palvelun järjestämiseen edellyttää sekin käytännössä riittävää vakituisen henkilöstön opastusta ja ohjausta.

Kevään 2026 aikana on aloitettu aluevastuumuseon kanssa uusi vuoropuhelu kestävän ratkaisun löytämiseksi pyrkimyksenä turvata palvelun katkoton jatkuminen. Vallitsevassa kuntatalouden tilanteessa keskeinen reunaehto on ollut, ettei ratkaisu saa pysyvästi kasvattaa kaupungin kustannuksia. Keskeinen havainto on ollut, että kokoelman ylläpidon ja käytettävyyden turvaamiseksi sen ylläpitämiseen tarvitaan museoammattillista osaamista. Pysyvää tarvetta päätoimiselle museoammattilaiselle ei kuitenkin kaupungin organisaatiossa ole.

Realistisimmaksi ratkaisuksi palvelun järjestämiselle jatkossa on tunnistettu se, että palvelu tuotettaisiin yhteistyössä ammattimaisen museo-organisaation kanssa. Luontevin kumppani on Espoon kaupungin museo, jolla on jo valmiiksi Kauniaisia koskevia aineistoja kokoelmissaan.

Espoon kaupungin museon kanssa käydyssä vuoropuhelussa on tunnistettu, että Kauniaisten paikallishistoriallisen kuvakokoelman hoitaminen on mahdollista hoitaa yhteistyössä siten, että kustannus on sama kuin nykyisessä palvelussa eli noin 21 000 euroa vuodessa. Tähän pääseminen edellyttää kuitenkin kertaluontoista investointia Espoon kaupungin museon järjestelmien kanssa yhteensopivan luettelointitietokannan laatimiseen: se kustantaa yhteensä noin 112 000 euroa jakautuen vuosille 2026–2027 eli noin 56 000 euroa vuodessa. Systemaattinen tietokanta parantaa osaltaan palvelun laatua ja asiakaskokemusta.

Espoon kaupungin museolla ei ole mahdollisuutta ottaa Kauniaisten kaupungin oman paikallishistoriallisen kokoelman ohella paikallishistoriallisen arkiston tiloissa säilytettyjä kauniaislaisten yhdistysten omia arkistoja, jotka muodostuvat

pääosin kokouspöytäkirjoista ja vastaavista. Muutkaan pääkaupunkiseudun kaupungit eivät tarjoa yhdistyksille vastaavaa säilytystilaa. Muutos on perusteltua tehdä joustavasti ja yhteistyöhengessä: kaupunki tarjoaa yhdistyksille puolen vuoden siirtymäajan omien arkistoaineistojensa vastaanottamiseen sekä rohkaisee niitä sähköiseen arkistointiin tarjoamalla mahdollisuuden arkistoasiakirjojen maksuttomaan skannaamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta päättää

1

hyväksyä esitetyn toimintamallin paikallishistoriallisen arkiston kuvakokoelman ylläpidon ja käytettävyyden turvaamiseksi vuodesta 2027 lukien

2

hyväksyä osaltaan oheisen tarveselvityksen ja esittää kaupunginhallitukselle, että mainitulle investoinnille varataan määräraha vuosien 2027 ja 2028 talousarvioon

3

tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös:

Liitteet:

Tarveselvitys paikallishistoriallisen arkiston kokoelmatietokannasta